

Főszerkesztő és ideiglenes felelős szerkesztő: **Dr. Olosz Lajos**
Laptulajdonos a **CORVIN**
Lapkiadó R. T.

DÉLI HIRLAP

A timişorontali törvényszék bej. sz. 83. (Dos. No. 934/1938)
Alapította: **Dr. VUCHETICH ENDRÉ** és **Dr. VARNAY ELEMÉR**

Ziarul Comunităţii Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

Keletről újabb orosz áttörési kísérletek megküldését jelentik. A Bjelgorodtól délnyugatra folyó csata változatlan hevességgel folyik. Dél-Olaszország fölött heves légi harcok zajlottak le. Ezen harcok folyamán német vadászpilóták 28 angol-amerikai repülőgépet lőttek le, közöttük több négymotoros bombázót. Német harci repülőket tegnap újabb eredményesen támadták Bizerta kikötőjét és 11 nagy ellenséges hajót súlyosan eltaláltak és a támadás során nyolc szállítóhajót megromgáltak.

Az olasz-német repülőket megismétlődő kemény harcokban 44 ellenséges repülőgépet lőttek le Dél-Olaszország területén fölött, — mondja az olasz hadijelentés.

Politikai vonatkozásban továbbra is a quebeci értekezlet felé irányul a világ figyelmé. Meg nem erősített hír szerint az értekezlet befejezése után Eden brit külügyminiszter Moszkvába utazik, hogy a határozatokról a szovjet kormányt tájékoztassa.

A keleti arcvonal

A keleti arcvonalon most már hét hete tart a nagy nyári csata. Német részről ez a csatát — mint Sertorius százados, az *Europapress* katonai szakírója megállapítja — kezdetül fogva védekező hárommal folytatják. Az 1942-43-as lévi hadjárata befejeztével a német hadvezetőség a helyzet józan mérlegelése alapján arra a magától értetődő következtetésre jutott, hogy az adott körülmények között irányelvként csakis a meghódított területek védelmét szabad tekinteni s arra kell törekedni, hogy ezt a feladatot a Szovjet erőképességének minél nagyobb felhasználásával teljesítsék. Más részről viszont — mint ezt Berlinben ismételtlen hangoztatják — a Szovjet számára ugyanakkor 1943 tavaszra óta a támadó fellépés kényszere állott fenn, miután a szovjet birodalom fokozódó élelmezési nehézségei megkövetelték, hogy az orosz hadvezetőség kísérletet tegyen az ukránjai gabonatermő területek visszaszerzésére.

Visszapillantást vetve a nyári offenzíva eddigi szakaszára, az *Europapress* katonai szakírója a többi között ezeket írja: „Mindinkább világossá vált, hogy a szovjet hadvezetőség mindenáron kézzelfogható sikerrel akar kikényszeríteni, s ennek a célnak az érdekében olyan mértékben veti be műszaki harci-eszközöket, amilyenre a hadtörténelemben még alig volt példa. A bevezetés mértékével mindenképpen arányban áll természetesen a Szovjet vesztesége is.”

„A Szovjet a nyári offenzíva első hat hetében — folytatja a német katonai szakíró — több, mint 9000 harcokcsit veszített, ami napi átlagban 225 harcokcsit jelent. Hozzájön még ehhez több ezer ágyú és repülőgép. Berlini katonai körökben a Szovjet embervesztéséget halottakban, sebesültekben és foglyokban 800-900 ezer főre becsülik. Ezzel az óriási veszteséggel semmiestire sem áll arányban a Szovjet részéről elért térfelnyerés, annál kevésbé, mint hogy nagyszabású hadműveleti áttörést sehol sem sikerült elérnie.”

Német részről természetesen a legnagyobb érdeklődés nyilvánul meg a Szovjet erőparalékai iránt. Sertorius százados ebben a vonatkozásban a következő figyelemreméltó kijelentést teszi: „Egyelőre még nem lehet áttekinteni, milyen tartalékok állanak még a szovjet hadvezetőség rendelkezésére. Az első hat hét mérlege még nem engedi meg

Heves légi harcok Dél-Olaszország területe fölött

Badoglio szózata a szicíliaiakhoz: Az olasz nép nem veszhet el, ha megőrzi hitét

Rendkívüli titoktartás Quebecben — A casablancai határozatok felülvizsgálásáról ír egy svájci lap — Eden Moszkvába repül

Keleti arcvonal: „Az első hat hét mérlege még nem engedi meg azt a következtetést, hogy a nagy nyári csata elérte volna tetőpontját” — írja az *Europapress* katonai szakértője

A Wilhelmstrasse szerint az angolszászok és a Szovjet között nincsenek alapvető nézeteltérések

azt a következtetést, hogy a nagy nyári csata elérte volna tetőpontját.”

Az olasz félsziget

A szicíliai harcok befejezését mindkét hadviselő fél táborában a további hadműveletek szempontjából mérlegelik. Német részről rámutatnak arra, hogy Hube tábornok csapatai öt héten keresztül szívós ellenállást tanúsítottak s ezzel a német és olasz hadvezetőség időt nyert arra, hogy a védelmet az olasz félszigeten még jobban előkészítse. Ez az idő arra is alkalmas volt, hogy az olaszországi kormányváltás visszahatását kiküszöböljék. Berlinben nyomatékosan rámutatnak arra, hogy az európai szárazföld bármely pontja ellen irányuló szövetséges támadás sokkal nagyobb akadályba ütközne, mint a szicíliai partraszállás.

×

Az angol sajtó élénk érdeklődéssel fordul a szövetségesek további tervei felé. A *News Chronicle* című londoni lap szerint Szicília teljes megszállása két hadműveleti lehetőséget nyújt: vagy megkísérik most a két másik nagy olasz szigetet — Korzika és Szardínia — elfoglalását, hogy ugródeszkázhoz jussanak a Róma elleni támadáshoz, vagy pedig Sziciliából közvetlenül az olasz szárazföldre, Calabriába teszik át a hadműveletek színhelyét. Más angol lapok szerint londoni katonai körökben általában biztossá veszik a küszöbönálló támadást Európa ellen. Rámutatnak arra, hogy a brit háború kormány szinte szintén nélkülülülésezik és állandóan távbeszélő-összeköttetésben áll Quebecel. A *Daily Express* úgy tudja, hogy a quebeci értekezleten máris nagyfontosságú határozatot hoztak. A *Times* című angol lap az idő gyors mulására figyelmezteti a szövetségeseket s hangoztatja, hogy ma az idő nem az angolszászoknak dolgozik.

A quebeci értekezlet

Quebecben, ahol Roosevelt és Churchill részvételével fontos szövetséges tanácskozás folyik, továbbra is rendkívüli titoktartás. A megbeszélésekről még mindig nem lehet semmi bizonyosat tudni. Az a tény, hogy Roosevelt és Churchill a jövő héten Otávába szándékozik utazni, az értekezlet közeli befejezésére enged következtetni. A Quebecből származó jelentések nagy általánosságban csak annyit mondanak, hogy katonai és politikai kérdések szerepelnek az értekezlet napirendjén.

A *Neue Zürcher Zeitung* című svájci lap vezető cikkben foglalkozik a quebeci konferencia jelentőségével és többek között a következtetést írja: A figyelmes szemlélő nem lehet kétségben az iránt, hogy ez az értekezlet rendkívüli jelentő-

ségű. Nagyon jól tudják az illetékesek, hogy a szicíliai invázió katonai és politikai következményei sokkal gyorsabban mutatkoznak meg, mint ahogyan várható lett volna. Eppen ezért vált szükségessé a casablancai határozatok revíziója. Egyébként általában vélemény, hogy nagy katonai események állanak küszöbön. A quebeci értekezleten Olaszország, a Balkán és Nyugat-Európa állnak a megbeszélések előtérben, de a tengeri hadszínpér kérdését is felülvizsgálják. Ami Moszkvát illeti, quebeci illetékes körök hangsúlyozzák, hogy a Kremit éppen úgy, mint eddig, pontosan tájékoztatják az értekezlet lefolyásáról és az alapvető kérdésekben Moszkvával való egyetértésben járnak el.

Semleges politikai körökben — mint ez főleg a török és svéd lapok hirtelmegeiből kitűnik — általában úgy vélekednek, hogy a quebeci értekezleten a különböző katonai és politikai problémák részlegkérdései a casablancai értekezlet bizonyos határozatainak felülvizsgálása, a háború utáni új politikai rend kialakítása és az angolszász-szovjet viszony körül csoportosulnak. Mint ismeretes, Casablancában állapították meg az európai partraszállási terveket s ugyanott mondták ki a határozatot a feltétel nélküli megadás kövegelésére vonatkozóan. A feltétel nélküli kapituláció elvének felülvizsgálásáról hallható feltevések mindenestre érdeklődést keltenek, de kevesen vannak azon a nézeten, hogy Roosevelt és Churchill feladná most ezt az elvet. Tény, hogy néhány angol lap is követte a casablancai határozatok felülvizsgálását, egy török publicista pedig nyílt levélben kérte Roosevelt-től a feltétel megadás elvének megváltoztatását. Quebeci jól értesült körök szerint ezt az elvet nem változtatják meg, csak arról tárválnak, miként lehetne az olasz kérdést politikailag megoldani. Ismeretesek ugyanis oly angolszász hangok, melyek óvják a szövetségesek vezetőit attól, hogy Olaszországban oly helyzetet akariának kiérőszakolni, mely anarchiába dönthetné az országot.

Sajtóhangok

A román sajtóban a *Timpul* ezúttal is bő angolszász lapszemlével világítja meg a quebeci tanácskozások körül kialakult különböző véleményeket. A lap rámutat az angol és amerikai sajtónak az idővel való tákarékoskodást sürgető cikkeire. Minden elvesztegetett perc időt ad a német és orosz haderőnek, hogy megszilárdítsák helyzetüket a Pó völgyében s ezzel késleltessék a háború befejezését. — írja az angolszász sajtó. Az angol lapok Róma nyílt várossá váló nyilvánítása ellen foglalnak állást.

A *Yorkshire Post* című lap, melynek Eden külügyminiszterrel különösen jó kapcsolatai vannak, azt írja, hogy „Róma bombázását mindenáron folytatni kell, mindaddig, amíg Olaszországot végleg tőrre kényszerítik.” A *Standard* című lap szerint a quebeci értekezlet napirendjén a következő kérdések szerepelnek: 1. A nyugateurópai invázió. 2. Az európai politikai hadviselés. 3. Az Egyesült Államok, Anglia és a Szovjetunió viszonyát az európai államokkal egyöntetien meg kell határozni. 4. A foglyok kiszabadítása. 5. Róma helyzete. 6. Az aleiri francia bizottság elismerése. 7. Szíria háború utáni helyzete.

Berlin

A Wilhelmstrassehoz közelálló körökben — a quebeci találkozóval foglalkozva — újabban ismét azt a véleménynyit juttatják kifejezésre, hogy az angolszászok és a Szovjet között nincsenek alapvető nézeteltérések. Ez a vélemény méltán kelteklődést, mert mértékadó német körökben, többek között magán a Wilhelmstrassen is, heteken keresztül általánosan hangoztatott vélemény volt, hogy a szövetségesek között elmélyültek a politikai ellentétek. Berlini sajtókörkben hajlottak arra, hogy Sztalinnak a quebeci értekezletről való távolmaradásának orosz magyarázatában („A Szovjetet nem is hívták meg”) az összhang hiányára következtessenek.

Tény azonban, hogy német részről az ellentétek kidomborításakor is megjegyezték, hogy szakításra az angolszászok és a Szovjet között az ellentétek feltevése mellett sem kerülhet sor, mert Anglia és az USA — német megítélés szerint — nem rendelkeznek az ehhez szükséges katonai erővel. Ezt a német felfogást most Berlinben nyomatékosabban is kifejezésre juttatják és Sztalin távolmaradásában sem látják lényeges ellentétek bizonyítékát a szövetségesek táborában. A Szovjet mentességét annak a lehetőségnek felvetésével jelzik, hogy a quebeci katonai megbeszéléseken a Szovjet a vele semleges viszonyban álló Japán iránt való diplomáciai tapintatosságból nem vet részt.

Annyi tény, hogy a harmas egyezmény hatalmai részéről a szövetséges táborban felfedezett nézeteltérések sem hagyják diplomáciai szempontból kihasználhatlanul. Figyelmeztetett ebben a vonatkozásban Oshima berlini japán nagykövetnek Hitler kancellárnál tett látogatása és Sigemicu japán külügyminiszternek a tokiói német és olasz nagykövettel folytatott megbeszélése.

(—r)

Jelentéseink a harcterekről

Bjelgorodtól délnyugatra nem csökkenő havességgel tombol a harc

Berlin. A német vezéri főhadiszállás legújabb jelentése szerint a keleti harctéren a műrszi-szakaszon ismét fel-lángoltak a heves harcok. Izjumnál a német csapatok elkeseredett mérkőzésben visszaverték a bolsevisták súlyos támadásait, elszánt ellentámadással két szovjet zászlóalját körülzárták és megsemmisítettek. A Bjelgorodtól délnyugatra levő harci szakaszon a csata nem csökkenő hevességgel tovább tart.

A keleti arcvonal többi szakaszán a német csapatok, amelyeket a légierő hatásosan támogatott, megihusították a szovjet csapatok valamennyi áttörési kísérletét és azoknak súlyos veszteségeket okoztak. A bolseviszták tegnap 486 páncélos és 31 repülőgépet veszítettek.

A Halász-félsziget vizein gyors német harci repülőgépek egy szovjet órhajót elsüllyesztettek.

Augusztus 19-re virradó éjszaka német harci repülőgépek egy erős közeleke újból megtámadta Bizerta kikötőjét és különböző útméretű bombákkal 11 nagy ellenséges hajóegységet eltaláltak. A támadás során 8 szállítóhajót 33.000 tonna tartalommal megrongáltak, egy 5000 tonnátartalmu kereskedelmi hajó pedig elsüllyedt.

Német vadászipülőgépek tegnap Dél-Olaszország területe fölött heves légihar-cok folyamán 28 angol-északamerikai repülőgépet lőttek le, köztük 15 négy-motoros bombázógépet. A megszállott nyugati területek fölött augusztus 19-én német vadászipügek és a légvédelem el-hárítása 12 ellenséges repülőgépet sem-misített meg.

Az elmúlt éjszaka Németország nyugati és északi területe fölött végrehajott zavaró repülések alkalmával az ellenség eredménytelen bombaledobások után egy további repülőgépet veszített.

Szicília ellátása során és az ott harcoló

Bizerta kikötőjében tizenegy hajót ért bombatalálat Dél-Olaszország fölött 44 angol-szász repülőgépet lőttek le

Róma. (Rador). Az 1182-es olasz hadijelentés:

Német bombázók támadták a Bizerta kikötőjében összpontosított ellenséges hajókat, 11 hajót eltaláltak. Négy-motoros ellenséges légikötelek erős vadászkötelek védelme alatt támadták Avellino tartományának területét, valamint Salerno és Foggia városait. Az utóbbi két városban súlyos károkat okoztak. A légvédelmi ütegek és az olasz-német vadászipülőgépek megismétlődő heves harcokban 44 ellenséges gépet lőttek le. Négy-motoros angol-amerikai légiköteleknek a Tyrrheni-tenger forgalma ellen irányuló támadásai alkalmával az olasz vadászipülőgépek négy ellenséges gépet lőttek le, a gépek a tengerbe zuhantak. Egy másik ellenséges repülőgépet, amely Crotone helységét támadta, a légvédelmi ütegek semmisítették meg. Az olasz hadijelentést Ambrosio tábornok írta alá.

„SZICILIA KIÜRITÉSE NAGY KATONAI ÉS SZERVEZESI TÉNY”

Bern. (Rador). A Berner Tagwacht című lap Szicília kiürítését ragyogó sikernek minősíti s ugyanekkor mint nagy

egységek utóbb bekövetkezett elszállítási alkalmával a haditengerészeknek a szállításra beállított egységei, Liebenstein báró fregatkapitány vezetésével fardadatlan tevékenységükkel különösen kitüntették magukat.

UJABB TENGERI FÜRDŐKET ZARTAK EL A KÖZÖNSÉG ELŐL ANGLIÁBAN
London. A Nemzetközi Sajtótudósító jelenti: Angliában ismét egész sor tengerparti város és tengeri fürdő látogatását tiltották meg. A vasutársaságok szombaton a pályaridvarokon falragaszokon közölték ezt a közönséggel. Ez az intézkedés azáltal kapcsolható, hogy a tengerparti vidékeken katonai biztonsági övezeteket létesítenek.

Stockholm. Az angol rendőrség pénteken délután megkezdte azoknak a személynazonossági igazolványoknak felülvizsgálását, amelyek a zárt területeknek nyilvánított parti zónákra belépést engedélyeznek. E parti területekről már nagyrészt hazautaztak a nyaralók. Mostantól fogva tilos ezekre a területekre a belépés.

A politikai arcvonal

A quebeci értekezlet befejezése után Eden Moszkvába utazik és tájékoztatja a Szovjetet a határozatokról

Berlin. A német távirati iroda, a DNB, quebeci értesülést ismertett, mely szerint Eden brit külügyminiszter, aki szintén részt vesz a quebeci értekezleten, a tanácskozások befejezése után repülőgépen Moszkvába

utazik, hogy beszámoljon a szovjet kormányának a tanácskozások eredményeiről és közölje vele a határozatokat.

Eden Moszkvába való utazásának híret hivatalosan még nem erősítették meg.

A múlt háborúból tudjuk, mint jelenthet a fegyverszünet a háború kellős közepén — idezi a német távirati iroda a Zora megállapítását. — A szaloniki fegyverszüneti megállapodás egyetlen pontja sem szerepelt a neully békeszerződésben. Bulgáriát megalázták és kifosztották, sőt az ellenség még a bolgár hadsereg maradványait is követte, — írja a Zora.

CSEH EMIGRÁNS KORMÁNY ALAKULT MOSZKVA-BAN

Genf. Londoni jelentés szerint Moszkvában most már cseh emigráns kormányt is alakítottak. Neve: „Csehszlovák Bizottság”.

Badoglio marsall szózata a szicíliaiakhoz

Róma. (Rador). Badoglio marsall, kormányzó, a rádió keresztül szózatot intézett a szicíliaiakhoz. A szózat így hangzik: „Olaszok! Először szólalok meg, hogy a Szicília véráztatta földjén lévő szeretett testvéreinkhez forduljak. Kemény védelem után, amely az olasz és német csapatok legnagyobb foku tiszteletére méltó és amelyben helytállottak a számban és leginkább harci eszközökben óriási tulsúlyban lévő ellenség ellen, Szicília szent földjét egészben el kellett hagynunk.

Itália már átélt hasonló fájdalmat, amely mégsem rendítette meg sötétben.

Szicíliaiak! Soha, semmiféle esemény nem szakíthat el benneteket édesanyjátoktól, Itáliától, mert az a kapcsolat, amely benneteket az olasz felszíghez fűz, a vér ereje.

Ti, akik olyan esodálatos túléltétek és lelke-

sedéssel kezdtétek meg a harcot függetlenségünkért, ti valamennyien a mi legdrágább testvéreink vagytok. Minden olasz lelkeben veletek van és minden szív értetek dobog.

Mint a kormány feje mindent meg fogok tenni, hogy azoknak a szicíliaiaknak, akik az itáliai szárazföldre menekültek, szenvedéseit enyhítem.

Ti pedig ne veszítétek el reményseteket. Az a nép, amely az egész világnak többszöröse műveltséget adott, nem veszhet el, ha megőrzi hitét.

Es én, ismervén jól fiatalokat, akik parancsnokságom alatt több csatateren vitézül küzdöttétek, bizonyos vagyok abban, hogy feltökényen fogjátok megőrizni ezt a hitet.

Legyétek erősek, szicíliaiak! Felétek fordul az egész olasz nép szíve”, — fejeződik be Badoglio tábornagy szózata.

Giornale d'Italia: Igazi és tartós ha'adás csak az intézmények, a gondolat és a szó szabadsága mellett érhető el

Róma. (Sjefani). A Giornale d'Italia című olasz lap a többi között következőket írja:

Háboru nehezedik ránk és a háboru folytatódik. A jelenlegi helyzet olyan nemzeti és nemzetközi kérdéseket foglal magában, amelyek megoldása nem történhetik meg egy csapással. Az olaszoknak be kell látniok, hogy ha becsülettel akarnak kijutni a nehézségekből, vállalni kell továbbra is a harcot és a harccal járó szenvedéseket. Barátaink és ellenségeink előtt, valamint az egész világ és

a történelem előtt csak akkor jelenhetünk meg emelt fővel, ha ez a tudat él bennünk és ezt kifejezésre is juttatjuk. Később azután, ha már kilkerültünk a háboru orkánjából, újból hozzálátatumk ahhoz, hogy mint szabad emberek, felépítsük az új Olaszországot, amely a saját fájfalmas tapasztalatából és más népek tapasztalatából megtanulta, hogy igazi és tartós haladás csak az intézmények, a gondolat és a szó szabadsága mellett érhető el.



ROMÁN-FINN KIVITELI EGYZEMÉNYT IRTAK ALÁ. (Helsinki). A finn távirati ügynökség jelenti, hogy román-finn kiviteli egyezményt irtak alá Helsinkiben. Az egyezmény 1944 augusztus 1-ig marad érvényben. Az egyezmény alapján Finnország papirt, celulózt, szőrmét stb. szállít Romániába, aminek ellenében olajpogácsát, dohányt, gabonát, ásványi olajokat kap. (Rador).

SVÁJCEBŐL OLASZORSZÁGBA CSAK BERLINEN ÁT LEHET TELEFONÁLNI. (Róma.)

Az olasz hatóságok megszüntették a határátlépést igazolványok kiadását. Ennek következtében az ügyvezető kishatárforgalom igen megcsökkenett. Ezzel kapcsolatban jelenti Bernből, hogy Svájcban táviratokat csak Spanyolországon keresztül lehet küldeni Olaszországba, telefonbeszélgetés pedig svájci területől csak Berline keresztül lehet folytatni Olaszországgal.

ÚJ PÜSPÖK FELSZENTELÉSE FRANCIAORSZÁGBAN. (Párizs).

A német távirati iroda párizsi közlése szerint Suhard bíboros-érsek 35 francia érsek és püspök jelenlétében püspökké szentelte és felruházta a püspök ornátussal monsignore Touze és monsignore Courbe új püspököket. Az ünnepségen jelen volt Valerio Valeri pápai nuncius és Pétaun tábornagy-államfő és a francia kormány egy-egy megbízottja is. 1802 óta először történt, hogy a Notre Dame székesegyházban egyszerre két püspököt szenteltek föl. (Rador).

HÉT HÓNAPI FOGHAZRA ITÉLTÉK A FASISZTA PÁRT VOLT VELENCEI TITKÁRÁT. (Venece.)

Montesi Eugenio, a velencei volt fasiszta párttitkár, akinél két gépfegyverből, két gyorstűzből álló valóságos fegyvertárát találták a fegyverek bejelentésének elmulasztása miatt héthónapi fogházra ítélték. Montesi ezen kívül tiltott fegyvertáras bűnete miatt hadbírószág elé állítják. (Rador).

RADICS ISTVÁN HALÁLÁNAK ÉVFORDULÓJA. (Zágráb).

Most volt tizenöt esztendeje annak, hogy Radics István, a horvát parasztpárt vezére meghalt. Az egész horvát sajtó hatalmas cikkekben emlékeztet meg Radics halálának tragikus körülményeiről, köztük az elhunyt fényképét és halotti maszkját. Nemlomban gyászszentiszteletet tartottak, melyen a kormány képviselői megjelentek. Az évforduló alkalmával megkosztultak Radics síremlékét.

INDOKOLATLAN A REMELÉS MIATT HUSZONNEGY PÁRIZSI VÉNDÉGLŐT BEZARTAK. (Párizs.)

Augusztus hónap második hetében a hatóságok rendelkezésére huszonnégy párizsi vendéglő bezártak. A bezárás oka indokolatlan eremelés volt. A bezárás időtartama négy hónap és egy év között váltakozik. (Rador).

ÚJ SVÉD TENGERALATTIÁRÓ VÉBOCSÁTÁSA. (Stockholm).

A német távirati iroda közli a svéd távirati irodának, hogy kedden délután a Kochum hajógyárban vízrebocsátották az új jelzésű svéd tengeralattjáró hajót. Ezzel immár az ötödik tengeralattjáró. Amel Kochum hajógyárában készült. (Rador).

TISZTKÉPZÉS A NEMZETI KIVITELI BÉNY. (Nanking.)

Vangcsingvej miniszterelnök ünnepélyes keretek között rendezte meg Nankingban a nemzeti Kivitelképész intézetének második hat hónapos tanfolyamát. Az első hat hónapban hétszáz tisztet képeztek ki.

Hogyan hat a foszforbomba?

▲ Középeurópai Katolikus Kurír jele-
lenik: A városok ellen folyó légi háboru-
nak, mint az a legtöbb külföldi lapjel-
etésből kiérkezik, legveszedelmesebb feje-
rész az úgynevezett foszforbomba. Ez a
rendkívül veszedelmes gyújtóeszköz, a
mellett, hogy a leküzdése is igen nehéz,
súlyos lélektani hatásokat is gyakorol.
Éppen ezért, mint Berlinből jelenik, a
német főváros lakosságát külön tanfo-
lyamokon oktatták ki, hogy hogyan kell
a foszforbombákkal szembeállni. Ezzel
kapcsolatban megcáfolták az előadók azt,
az újabb elterjedt híresztelést, ame-
lyet állítólagos szemtanúk hoztak a bom-
bázott német városokból s amely szerint
a foszfort égő eső formájában szórják le
a városokra. A kik ezt „látják”, optikai
tévedések estek áldozatul, amennyiben
a jelző világító rudakat nézték foszfor-
bombának. E tévedésüket még jobban
erősítette az a körülmény, hogy ugyan-
akkor azt látják, hogy a foszfor a ház-
tetőkön, az utcákon, sőt függőleges falak-
on is égni kezdett.

A valóságban ez a jelenség arra vezet-
tethető vissza, hogy ez a fajta bomba a
robbanáskor tartalmaz szanaszéjjel
fröccsenő és egyes cseppjei vagy töcsát
bárhova kerülnek is, azonnal égni kezde-
nek. Egy-egy ilyen foszforbomba, amely
mintegy 14 kilogramm súlyú, az egyéb
bombákhoz hasonlóan a tulajdonképpeni
bombatestből és az úgynevezett vezető
műből áll. A bomba csúcán van a gyujt-
ószerkezet, amely a becsukódás után
mintegy fél másodperccel robbantja fel
a harmánny grammnyi fekete lőporból
vagy egyéb robbanó anyagból álló robba-
mótöltényt. Ezután tompa dörrenéssel
szóródik szét a bomba tartalma, amely
csak részben áll tisztá foszforból (0,3
kg mennyiségben).

Ha ilyen bombákat nagy magasságból
dobnak le, akkor ezeknek magától érte-
tődően rendkívül nagy az átütő erejük.
Általános tapasztalat szerint egy ilyen
bomba átjárja a tetőt és azonkivül még két
vagy három emelet mennyezetét. A há-
zon keresztül vezető utja közben követ-
kezik be a robbanás, úgyhogy igen
gyakran valamegyre, ilyen módon át-
ütött helyiségekbe jut a szétfröccsenő fosz-
forból.

Igen gyakran valamegyre ilyen mó-
don átütött helyiségekben szétfröccsen a
foszfor és ezért azonnal a bomba becsa-
pódása után néhány lakás lángbaborult.
Ez azonban, mint ezeken a tanfolyamok
bebizonyították, egyáltalában nem
jelenti azt, hogy most már minden men-
tetlenül elpusztul. Már rövid idő múlva
a tűz ismét lelohad és akkor mindenki
számára meg van a lehetőség arra, hogy
a tüzet eloltja. Sőt ez a kötelessége is
mindenkinek.

A tanfolyamokon szemléltető bemutató-
t is rendeztek, amelyeknek során ere-
deti angol foszfor-gyújtóbombákat mutá-
stak be, amelyek azonnal a becsapódás
után nemcsak a felépítést károsítja-lakáso-
lat, hanem messze körzében a füst ter-
jedését is elárastották kisebb és nagyobb
tűzfészekkel. A komoly esetekhez ha-
sonlóan az itt közbelépő tüzőlő csapatok
kiszárolg a minden házban megtalálható
tüzőlő eszközökkel dolgoztak, tehát víz-
zel, homokkal, kézfecskendővel és la-
páttal. Meglepő volt, hogy azonnali és bá-
tor közbelépés esetében milyen gyorsan
meg lehet birkózni a tűzrel.

A tűz eloltásával azonban, mint a ta-
pasztalat mutatja, még nincs biztosítva
a ház megmenekülése. Amint ugyanis a
kioltott helyek megszáradnak, a foszfor
önmagától ismét meggyullad. Éppen ez-
ért az eloltás után azonnal az összes be-
rendezési tárgyakat megfelelő eszközök-
kel le kell vakarni és homokkal vagy víz-
zel ledörgölni. Itt különösen kell vigyázni
arra, nehogy egy-egy ilyen foszfor-
csöppeske a bürrel érintkezésbe kerül-
jön, mert ebben az esetben igen súlyos
égési sebeket okozhat.

Általában mindig arra az álláspontra
kell helyezkednünk, hogy a tűz ellen vi-
vott küzdelemben nincs lehetőség, még a legreménytelenebb helyzetben is
hozzá kell fogunk az oltáshoz.

Róma nagy napjai

Két helyszíni tudósítás az örök városból

XII. Pius pápa: „Ha a világ ebben a pillanatban békét kíván, úgy előbb meg kell mutatnia, hogy érdemes reá“

Róma, július vége. Róma, az örök város, a legutóbbi évi súlyos megpróbáltatások ellenére sem veszítette el igazi arcát és optimizmusra hajló lelkületét. Teljes a rend és a nyugalom. A vonatok éppen annyi utast hoznak és visznek, mint azelőtt. Késés, vesztegelés csak a légi támadások alatt volt. Rendőrségi ellenőrzés nincs, a kijáratnál minden utas fölmutatja a jegyét és mehet tovább. Taxi nincs, flakker annál több és a közeli szállók hordárai minden vonat-
hoz kijönnek az utasok csomagjáért.

Azokat a negyedekeket és házakat, amelyeket bombatalálást ért, szinte hihetetlenül gyors ütemben javítják ki. Rögtön a támadás befejezése után megindult a munka. Nemcsak légvédelmi közegek, hanem nők és gyermekek is segítettek. Ha másképpen nem ment, kis kézikocsik-
ra rakták a törmelékeket és elszállították a közös lerakodóhoz. Onnan teherautók hordták tovább. Az eltorlasztott utestekben, röviddel a támadás megszün-
tése után, helyreállt a forgalom. A Via Cavour és a Tevere egyik partján levő ne-
gyedek bombasérült házait szinte egyik napról a másikra kijavították és a lakók rövid vendégeskedés után elfoglalhatták régi otthonukat. Nagy sürgés-forgás volt ezeknek a házaknak az udvarán, szegelték, javították, fészegették az összetört és lekopott butorokat. A kevésbé sérült, vagy gyorsan kijavított épületekben helyet adtak a közeli negyedek lakóinak is s az ismeretlen emberek között is meg-
ható és testvéries együttérzés fejlődött ki szinte percek alatt. Nemcsak a szobá-
jukat, hanem fehéreműjüket, éppen maradt águkat és tűzhelyüket is megosz-
tották egymással.

Sütés-főzés az utcán

A Vatikán körüli részeket, a Pantheon és a Piazza Spagnat egyetlen bombatalá-
lat sem érte, sőt még az ablakok sem törtek be. Az első bombatámadás után, július 20-án — ide menekültek az em-
berek, olyan volt a környék, mint egy nyílt szög hangyaboly. Kis kézikocsikon vagy a hátukon hozták az embereket a sebiben összekapkodott vagy a romok alól előkapart holmikat: párnát, takarót, edényfeléket és a legfontosabb ruha-
neműket. Az első órákban itt az utcán ültök „sátrat” a szó szoros értelmében, mert kádokból kis árnyékos helyeket rögtönöztek és ide fektették a gyermekeket. Pár óra múlva aztán elhelyezték őket a lakóházakban és középületekben. Mindenki ellátta azzal, amire a leg-
sürgősebben szüksége volt: élelmiszerrel és ruhával. Jellemző az olasz nép gyorsan változó kedélyére és derűre hajló lelkületére, hogy az első órák váratlan riadalma után nem zúgolódott, hanem szinte kedélyesen fogta fel a helyzetet. Az asszonyok kis

gyorsforralókön sütöttek-főztek, egyik-
másik még mosott is, a közeli ablakpár-
kányra írtatva ki a sürgősen szarítani ki-
vánt holmikat. Olyan volt az egész utca,
mint egy nagy család,
az emberek testvéries együttérzéssel és meg-
értséssel segítettek egymáson, a köze-
lebbi házak lakói vizet, emvalót hoztak ki és az utcáról is, bárki bemehetett az idegen lakásokba. Nemcsak a kapuk, hanem az előszobák ajtajai is tárva-
nyitva álltak. Egyik szociális egyesület nagy mozgókocsikkal járt utcáról-ut-
cára, hűtőket és tápláló élelmiszereket osztogatott szét a hajléktalanok kö-
zött. Pár óráig tartott csak ez az utcai táborzás, de az emberek úgy megsze-
rették a „nomád életet”, hogy legna-
gyobb részük nem akart beköltözni a szá-
mára kijelölt ideiglenes otthonba. Sok férfi az éjszakát is kint töltötte az utcán és a rend őrei nem is zavarták őket.

Az olasz sajtó

elismeréssel állapítja meg, hogy a ható-
ság, amennyire a katonai érdekek enge-
dők, szabadságot ad a népeknek.
A lapok stílusán sok változás észlel-
hető július 25-e óta. Egyszerűbbek és
világosabbak a mondatok, a közéleti-
lag nehezebb helyzet ellenére a elkor-
nyák teljesen eltűntek az újságokból. A
hatóságok rendelkezése értelmében a la-
pok hetenként kétszer jelenhetnek meg
négyoldalas terjedelemben. A többi na-
pokon csak kétoldalas lehet a lap. A reg-
geli lapok csütörtökön és vasárnap, a
délutáni lapok pedig szombaton és hét-
főn jelennek meg négyoldalas terje-
delemben.

Az olasz sajtó

elismeréssel állapítja meg, hogy a ható-
ság, amennyire a katonai érdekek enge-
dők, szabadságot ad a népeknek.
A lapok stílusán sok változás észlel-
hető július 25-e óta. Egyszerűbbek és
világosabbak a mondatok, a közéleti-
lag nehezebb helyzet ellenére a elkor-
nyák teljesen eltűntek az újságokból. A
hatóságok rendelkezése értelmében a la-
pok hetenként kétszer jelenhetnek meg
négyoldalas terjedelemben. A többi na-
pokon csak kétoldalas lehet a lap. A reg-
geli lapok csütörtökön és vasárnap, a
délutáni lapok pedig szombaton és hét-
főn jelennek meg négyoldalas terje-
delemben.

A második légitámadás

többek között a következőket írták: A
szíriának pontosan

délután 11 órakor

szólaltak meg pénteken. A lakosság a
szíriának hangjára a legnagyobb feje-
lemmel az óvóhelyekre vonult. Az ellen-
súlyos repülőgépek három hullámban tá-
madták meg Rómát, melyek közül az
utolsó hullám sok bombát dobott Rómá-
ra, többet, mint az első kettő. Különösen
megrendítő dolgok történtek az egyik
Rómához közel levő vasútvonalon, ahol

az Amerikából visszavándorló olaszok
utaztak Róma felé. Az egyik ellen-
súlyos repülőgép egész alacsonyra leereszke-
dett és géppuskázni kezdte a vonatot,
amely nem mehetett tovább, mert a pá-
lyát megromgálták. Mint a Messagger
írja, az Amerikából visszavándorló o-
laszokat válsággal megtizedelte ez a gép
puskátűz.

A pápa a bombázott városnegyedekben

XII Pius pápa az Örök Város ellen
végrehajtott második légitámadást ma-
gánlakosatyának ablakából nézte vé-
gig. Vatikáni körökből kiszivárgott hí-
rek szerint a Szentatyát rendkívül me-
gyeselte Róma újabb bombázása. A légi
támadás ideje alatt többben az ájulás
környékezt. Az izgalma leírhatatlan
volt. Még a bombázás ideje alatt intéz-
kedéseket tett, hogy kik kísérik el a
bombázott városnegyedekbe. Rendelke-
zésére a damaszkusi udvarban azonnal
előálltak a Vatikán autói és felkészült a
kísérete.

A damaszkusi udvarban,

ahonnan az apók elindultak, gyülekez-
tek a diplomaták és a különböző egy-
házi méltóságok, akik innen nézték vé-
gig a Róma elleni légi támadást. Ezek-
nek az elbeszélése szerint is a pápa türel-
metlenül sürgette kíséretét, hogy indul-
janak:

— Gyertek, gyertek — mondotta,
amikor beszállt a kocsijába. A pápa ki-
sérétével ezután először Via Fiorellóna
hajtatott, a Porta Maggiorehoz, ahol ha-
talmas bérházak álltak lángokban. Ami-
kor a pápa autója megérkezett, a tömeg
megrohanta. Az emberek férdreestek, a
pápa ruháját és kezét csókolgatták és
áldásért és vigasztalást könyörögtek. A
Szentatya látható megindultsággal nézte
a vigasztaló, megrendült tömeget.
Hosszu percekbe telt, amíg elcsendesít-
tek annyira, hogy a pápa szóhoz jutott.

XII. Pius pápa ekkor felszólította az
embereket, imádkozzának vele.

Letérdelt az utcán

és körülötte a végeláthatatlan tömeg. Őa
nepélyesen csendült fel a lángoló házak
között a pápa ajkáról a De Profundis.
Az imádság befejezése után a Szent-
atya felemelkedve, néhány szót intézett
a tömeghez.

— Ha a világ ebben a pillanatban —
mondotta a pápa — békét kíván, úgy
meg kell mutatnia, hogy érdemes reá.
Ebben a pillanatban mindenkéltől le-
terdelt kérjünk békességet az élőknak és
halottaknak.

A pápa szavaival a tömeg néma csendben
hallgatta végig.

csak az asszonyok ki-kítőző zokogása hallatszott.

A Szentatya ekkor ismét letérdelt és má-
sodszor is elmondotta a De Profundis.

Csak nehézségek árán sikerült a pápa
autójának elérnie a Szent Kamil-rendi
autóvezető zárdáját, amelynek a temploma
súlyosan megsérült. Innen a pápa a late-
ráni templomba hajtatott, utközben a tö-
meg szinte megrohanta a Szentatya ko-
csiját. Az emberek belekapaszkodtak az
autóba, sőt még a sárhányójára is fel-
mászáltak.

A pápa nem akadályozta meg a tapin-
tatlanúság menő rohamát, hanem meg-
értve a nép mély elkeseredését, az abla-
kon át jobbra és balra áldást osztogatott
és az autójába bekapaszkodóknak kemé-
ny nyújtója kézcsofára. Azoknak pedig,
akik az ablak közelébe kerültek, vigasz-
taló szavakat mondott. A lateráni tem-
plomnál is végeláthatatlan tömeg veté-
t körül. A templom kapujában a nép
élén letérdelt és ismét elmondotta a
gyász komor imáját, a De Profundis.
Majd néhány vigasztaló szót intézett a
tömeghez és visszatért a Vatikánba. Az
autót az emberek ezrei kísérték el a Va-
tikánváros kapujáig, lelkesen tünjetve a
Szentatya mellett.

Róma nyugodt

Róma a most bekövetkezett nagy vál-
tozás után nyugodt és úgy folyik az élet,
mint a régi időkben. Mindenki folytatja
munkáját, a gyárakban, irodákban, mű-
helyekben egy pillanatra sincs fennaka-
dás. A villamosok zavaralanul közle-
kednek, a kávéházak terraszán egészen
este 8-ig ülhetnek a vendégek. A jelvé-
nyek, leszedték. A régi és szűk festői
negyedekben és utcákban sem változott
semmi. Az ember szinte el sem hiszi,
hogy a mai században él, a macskafejes
kővek, a zergyes sikátorok, a fűt- és
levezető penészes lépcsősorok, a Krisz-
tus előtt: császári Rómát idézik. Csak a
gyaloghíntők helyett számaraskordék
járnak itt s az utcára kihuzott ruhakö-
pelen intim női és férfiruhák száradnak.
A nagyszemű, élénk gyermekek gondta-
lanul hancuroznak az utcákon s a kaná-
rik vidáman flitnyilnek az alacsonyra le-
szállított földszinti ablakokban. A kapu-
alfaljakban ott áll a nagy zsák légvédelmi
homok. Ez az ember eszébe juttatja,
hogy háboru van...

Este kilenc óra után

szóval az életesség uralkodik a város-
ban, mert mindenki igyekszik hazafelé,
hogy fél tíz utánra, a támadó idejére
hazérhessen, mert akkor semki sem

A második légitámadás

Róma, augusztus. Az olasz lapok
közül a Popolo di Roma festi legjobban
azt a pusztítást, mellyel az ellenség le-
sújt az olasz városokra és magára Ró-
mára is. A lap többek között így ír:

Ezekben a napokban az emberi kul-
túrának egyik legsúlyosabb drámája
zajlik le. A föld legboldogabb és legdi-
szesebb területe romhalmazzá válik és
vad, pusztá vidékévé változik át, az az
ország, amelyet 25 évszázad munkája
szépségekkel díszített fel.
A lapok a Rómát ért légi támadásról

Három gyerektörténet

Ez egy nagyon felnőt, és nagyon el- foglalt ember mesélte. A kislányáról, aki négy és fél éves.

Az apa egy délelőtt az irodájában dolgozott. Akárki keresnem vagyok itt- hon! — alapon... Egyszerre csak be- szalad hozzá a kislány és az ölébe fu- rakodik.

— Nézd, apa... látod? Itt a tenye- remben... egy várkastély, látod?

— Hagyjál, szívem, nem érek rá!

— De nézd meg jól, egy várkastély... — Hagyjál!

— És hegyek! És nézd, egy pásztor két legelője a nyáját, a kislányam övében, nem látod?

— Nem! Mondom, hogy hagyjál most, apa dolgozik.

— Nézd apa, nézd... itt most a ka- pany jön — a királykisasszony, nem látod?

— Mondom, hogy nem. Hagyjál szé- pen dolgozni, na eréd!

— A kislány elcsomfordált.

Eltelt két-három hét, egy délután az apa jókedvűen ölébe veszi a gyereket, az ablakhoz áll vele. Kint nyári zápor hullott, most tisztultak a fellegek, ki- mutatott az ablakon:

— Nézd csak! De szép! Az a felhő ott olyan, mint egy lovas vitéz, látod? A gyerek bólint.

— Nézd, nézd, hogy vágtat, csak úgy repül a mentéje utána! Amott meg egy várkastély, látod?

— Látom.

— Most elért... hogy nyújtózik a sár- kány! Nézd, most kardot ránt a lovas és nekimegy. Látod?

— Látom. — A gyerek felnéz rá. — Merj velem lehet játszani.

X

Ez meg fu. S már öregebb, második elemista. Elének, elevenesül gyerek, mindent megtanul, de irtózik a tanulá- sától mint olyantól. Az apja szerencsére elég hamar rájött; arra, hogy beszélget- ve, komázva mindenre meg lehet tani- tani, csak ne legyen tekeszaga a dolog- nak. Az apa egyébként egy nagy sör- pyár igazgatója. A gyerek egy nap ez- elvél fogadja:

— Apa, hogy csináljátok a sört?

— A sört, kislány, úgy csináljuk, hogy először is learatjuk az árpát.

— És?

— És akkor az árpát, ha jól meg- éret, elbuztatjuk a pincébe. Adunk neki jó sok vizet, hogy meg ne szomjazzon, adunk neki meleget, hogy ne fázzon.

— És részletesen elmesélte, hogyan lesz a keményítőtől cukor, hogyan sze- dik a kamlot, egy kicsit dicsérte is a sört, elvágta a szakmáját, de aztán óva-atosan eléri a járgytól és mondani kezdi a kenyérmagvak sokféleségét, be- szel a buzáról, rozsról, zabról, melyik milyen, hol terem... Egyszerre csak a gyerek felnéz:

— De apa! Ez már tanulás!

X

A domb aljában a fűben fekszik egy eszoba felnőtt és valami füzetes re- gényi olvas. Mellette ül két bölcs gyere- kék és nézik, hogy hogyan játszik a ny- meg a szél a füvekkel.

— Egy béka! — azt mondja az egyik gyerek, a fű, mire a másik, a lány is odahajlik: — egy béka.

— Hol? — kérdi a felnőtt és össze- kapja szoknyáját, de rögtön meg is nyugszik. — Csacsi, nincs ott semmiféle béka.

— De van — tanusítja a fű — most sppen ide néz.

— Ott van — erősíti a lány — ott ni! Pici piros szeme van, pirosszemű béka.

— S a fű:

— Pirosszemű béka.

— Nincs itt semmiféle béka! Nem lá- rom!

— vitatja az ostoba felnőtt.

— Pszt, — azt mondja a bölcs gyerek, a lány — ez egy olyan béka, aki nem látszik.

— Ez egy béka, aki nem látszik! — a fű rögtön tudja és tanusítja; s az os- toba felnőtt vállat von, visszasiül és a füzetes regénybe és azt hiszi, hogy ő győzött.

Aug. 22, vasárnap Róm. kat.: Timót Prot.: Uj kenyér út Ort.: Agatonik



Napkelte: 5 6 3 p Napny.: 19 6 1 p Naph.: 13 6 58 p Hold u. n. 17 6 4 p

A Déli Hirlap megjelenik mindennap a vasárnapok és ünnepekot követő napok kivételével. Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Pista Bratianu 8. Telefon: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-10.

Előfizetési ár a lap házhoz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetések, hirdetések és felszámolások Beclama hirdető-irodájában, Metiane- utca 6. Telefon: 17-11.

— Kétévi román polgári igazgatás Transnistriában. Bucuresti. Most volt két éve annak, hogy bevezették Transnistriában a román polgári igaz- gatást. A fővárosi lapok ebből az al- kajomból méltatják a Dnyeszter és a Bug között teljesített román építő munkát.

— Dobosan Ioan dr. Timisoara-Te- mesvár új főpolgármestere. Megemlé- keztünk arról, hogy Timisoara-Temes- vár város öszeegyeztetési tanácsa a leg utóbb jelölt ülést tartott a Pop Eugen dr. lemondásával megüresedett főpol- gármesteri állás betöltésére. A jelölést követően a helyigyminiszterium most érkezett rendelete Dobosan Ioan dr. ügyvédet nevezte ki Timisoara-Temes- vár város főpolgármesterévé. Az új fő- polgármester egy izben ájolt már a város ügyeinek élén s tisztségét köz- megalgedésre töltötte be. Dobosan Ioan dr. főpolgármester ünnepélyes beiktá- tása augusztus 22-én, vasárnap dél- előtt megy végbe.

— Csak falvakba vigyék a gyerme- keket a bombázás elől!

— Középsikolai tanulók halasztást kérhetnek a katonai bevonulásra. A ti- mistorontali-temesváronfali területi pa- rancsnökság közli, hogy az 1924. és 1925. években születték ifjaknak, akiket augusztus 15. és 25. napjai között soroz- nak, tanulmányaik folytatása érdekében joguk van a bevonulásra halasztást kér- niök. Halasztást kapnak a liceumok vagy más középfoku tanintézetek IV.—VII. osztályu tanulói, akik nem szakították félbe két évre tanulmányaikat, vagy nem ismétlők az illető osztályban. Az elha- lasztás elnyerésére az ifjaknak szeptem- ber 20-ig a területi parancsnöksághoz be kell terjeszteniök a kérvényüket és ah- hoz csatolni kell a katonai illeték lefize- téséről szóló nyugtát.

— Beiratások és javítóvizgák a kato- likus magyar tanonciskolában. A timi- soarai-temesvári római katolikus mag- yar tanonciskolába a beiratások augusz- tus 25-én kezdődnek és azokat a piarista liceum épületében lévő irodában tartják meg. Beiratások hétfőn, szerdán és péntek- ken délután 4 és 6 között, kedden, csütörtökön és szombaton pedig délelőtt 10 és 12 óra között vannak. Akik a har- madik osztályt elvégezték, tartoznak a negyedik osztályba beiratkozni, mert en- nek az osztálynak az elvégzése is köte- lező. A javítóvizgák szeptember 6-án délután 4 órakor lesznek a második ke- rületi Bontila volt (Tigrului) utca 7. szám alatti új helyiségben. Jelentkezniök kell mindazoknak az inasoknak, akik a mult tanévben egy vagy két tárgyból nem feleltek meg, továbbá azoknak, akik juniushan valamilyen okból nem jelen- hettek meg a vizsgán. Az utóbbiak vala- mennyi tárgyból felelnek. A tandíj, beiratási díj és az iskolakönyvek díja az 1943/44. iskolai évre 1400 lej tesz ki.

— Elütötte a villamos. A timisoarai- temesvári főpósta épülete előtt az esti órákban az egyik villamoskocsi elütötte Firneisz Margit 43 éves cselédet. A sze- zencsépéntül járt nő eltörte a karját. A mentők kórházba szállították.

— Pacha Agoston püspök adománya a diák-segélyre. Pacha Agoston dr. római kat. megyéspüspök félszázados papi jubileuma alkalmából a Magyar Népközösség bányási irodájába a diák- segély javára 20.000 lejt juttatott.

— Beiratkozások a timisoarai-temes- vári piarista liceumban. A timisoarai-temesvári piarista liceum igazgatósága közli az érdekeltekkel, a beiratkozások sorrendjére vonatkozólag a következő- ket: Aug. 25—28 között iratkozhatnak be az intézet diákjai (kivéve az ismétlő- ket); 25-dikén d. u. 3—6 óra között lesz az I. osztályba való beiratkozás (a felvé- teli vizsgák eredményének sorrendje szerint); augusztus 29—30-dikán pedig a más iskolákból jött és ismétlő tanulók beiratkozása megy végbe.

— Megkezdtek a vendéglátó ipar cu- korellátványának kiadását. Timisoara- Temesvárt most kezdték meg a bode- gák cukorszükségének kiszolgáltatá- sát. Kukorral ellátják most a bode- gákat, vendéglőket és kávéházakat, az- után pedig a cukrászdákat és a cukorral dolgozó ipari vállalatokat. Kiosztásra ke- rül a juniusi cukorjárandóság és a má- jusi járandóság az olyan cégek számára amelyek azt még nem vették át. A júliusi járandóságra most folyik a végelár befizetése. A cukrot a végelár befizetésének sorrendjében adják ki. A cukor ára 95.73 lej kilonként. Elhöz járul a Társadalom- segélyző Bizottság javára szóló 145.55 lejnyi illeték és 44 lejnyi fogyasztási adó. A cukorelosztásnál tehát ezért a cukor- ért kilonként 285.28 lejt kell befizetni, va- lamint egy lej kezelési költséget. Termé- szetesen a nyugtábólégyek és az ötszá- zalékos nemzetvédelmi illeték összegét is meg kell fizetni.

— Szabadon vásárolható a kukorica- liszt. A kukoricaliszt árusítását és vásár- lását szabadabbá tették. A timisoarai-temesvári városi közlelemzési szolgálat ennek következtében értesíti a lakosá- got, hogy akinek szüksége van kuko- ricalisztra, azt megfelelő mennyiségben megvásárolhatja a lisztlerakatokban. Felhívja egyben a közlelemzési szolgá- lat az intézmények és magánosok figyel- mét arra is, hogy a város rendlekezése- re áll még bizonyos mennyiségű kukori- caliszt. Akinek nagyobb mennyiségre van szükség, jelentse be ezt a városi közlelemzési szolgálat hivatalában. A város ugyanis a bejelentett mennyisége- ket átadja vagy megőrzi. Egyébként a város az új kukoricatermésig nem foglal- kozik többé a kukoricaliszt ügyével.

— Gépkocsiszerecséltenséget elő- idéző söfför öngyilkossága. (Saj. tud.) Bucurestiben egy személygépkocsi tul- zott sebességgel robogott a Tache Pa- ropogescu-köruton, amikor a söfför egyszerre elvesztette az uralmat a kor- mány-kerék föjött. A gépkocsi erre fölfutott a járdára és nekiütözött egy házfalnak. A vezető mellett ülő hölgy életveszélyesen, a kocsi belsejében utazó három másik utas pedig súlyosan meg- sebesült. Amikor a helyszínen meg je- lent egy rendőr, hogy az esetről jegyző- könyvet vegyen föl, Trandafir George söfför hirtelen revolvert rántott és kétszer egymásután a mellébe jött. Né- hány per mulva meghalt.

Elkobozzák a vasuton engedély nélkül szállított gabonát és lisztet

Bucuresti. A vasuti vezérigazga- ság körrendeletben újastotta az alaren- delt szerveket az engedély nélküli szállí- tott gabona és liszt tekintetében való el- járásról. A vezérigazgatóság körrende- lete megállapítja, hogy az utóbbi időben bizonyos személyek a falun összevásárol- ják a gabonát és lisztet s azt engedély nélkül a városba szállítva, uszoraáron adják el. Ezzel — mondja a körrendelet — az állam még az adásvételi ügyletből származó belyegilleték leróvásának el- mulasztásából származó összegegel is ka- rosodik. Az engedély nélküli való gabona- és liszt szállítások megakadályozására az illetékes állami szerveknek a vasuti állo- másokon kívül, a vasuti közegek közre- működésével pedig az állomáson vagy vonaton joga van arra, hogy bizonyos- sággal megállapítható esetben az utasok poggyaszát ellenőrizzék. Az engedély nélküli szállított gabonát vagy lisztet el- kobozzák, a kihágó ellen megindítják az eljárást. A vasuti vezérigazgatóság kör- rendelete végül arra hívja fel a vasuti alkalmazottak figyelmét, ne engedjék meg az engedély nélküli való szállítá- sokat.

— HETENKINT NÉGYSZER VAN TÉSZA-NAP. (Bucuresti). A katonai és polgári ellátási államtitkárság most megjelent rendeleivel megengedte, hogy október 15-ig hetenkint négyyszer — ked- den, csütörtökön, szombaton és vasár- nap — készítsenek és hozzanak forga- lombba lisztből, cukorból, vajból és tojás- ból süített tésztát a cukrászdák. Gyü- mölcstésztá, valamint fagyalt a hét bá- nyeli napján készíthető és árusítható.

— A háboru rokkantjai megtették kötelességüket. Jegyezzük mindnyájan a Rokkantak Házára!

— Marólygall megmérgezte magát. Özev, Varga Ferencné Faludi Katalin 62 éves timisoarai-temesvári asszony a gyárvasút Límestet-utca 2. szám alatti lakásán a napokban öngyilkossági szá- mákból kószodaoldattal megmérgezte ma- gát. Elvetésszerűes helys sérülésekkel kórházba szállították, ahol most meg- halt.

(*) Köszönetnyilvánítás. Mindazok- nak, akik Kövesdy Lajosné, születési nevén Stepp Katalin temetésén részt- vettek, ravaatálara, koszorút, virágot helyeztek és részvétükkel fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezután mond há- jas köszönetet a gyázoló Kövesdy- család.

— Mozik műsora. Augusztus 21, zom- bat: A r a d: Aro: „G. F. U.” (Laura So- lari), Corso: „Féltékenység” (Georg Ale- xander, Lucie Englisch, Ferdinand Ma- rian), Forum: „Abdebaran, a sivatag csillaga” (Gino Cervi, Eva Maltagliati, Elisa Cepani), Urania: „Az elveszett pa- radicsom” (Fernand Gravey, Micheline Pressle). — Timisoara-Temes- vár: Apollo: „A sors” (Heinrich Georg, Gisela Uhlen, Will Quadflieg), Atlantik: „A házasság sztrájkja” (Trude Marlen, Paul Richter), Capitol: „Öreg szív meg- fiatalodása” (Emil Jannings, Maria Land rock, Viktor de Kowa), Corso: „A hódí- to” (Amedeo Nazzari, Conchita Monte- negro), Thalia: „A vetélytársak” (Carlo Ninchi, Ely Parvo, Rossano Brazzi). — Fratelia-Ujkiroda: „Diesel” (Willy Birgel).



ETTEREMBEN Szakács: Na, mit szól a vendég az öz- gerinchez? Pincér: Elhitte a jámbor. AZ ELSŐ KERESÉT — Papa kérem. pénz áll a házhoz. — Hogyan? — A tanító ur azt mondta, hogy visz- szakérhetem a tandíjot.

CORSO-MOZI, Arad TELEFON 23-64 Műadások 8, 5, 7 és 9 órakor Ma. A német filmtécnika nagyszerű teljesítménye. Féltékenység A nő és a férfi szerelmi harca. Georg Alexander, Lucie Englisch, Ferdinand Marian kiünő alakításával Délután 3 órakor matiné 45 lejes egyszéges helyákkal.

EGÉSZSÉGUNK

A szembetegség megelőzése

A szembetegségek megelőzésének legfőbb feltétele a tisztaság. Akár por, piszok, idegen anyag, vagy váladék jut a szembe, az annak egészségét súlyosan veszélyezteti. Tisztán kézzel ne nyuljunk szemünkhöz, de egyébként se dörzsöljük.

A trachoma, vagyis az egyiptomi szembetegség, járványos és igen veszedelmes. A trachomás szembeteg váladéka fertőző. Óvakodjunk attól, hogy ugyanabba a törülközőbe törülközzünk, amelyet trachomás szembeteg is használ. Ha valakinek csak az egyik szeme beteg, vigyázni kell, hogy

a másikat meg ne fertőzze

Ne kerüljön tehát a beteg szem váladéka az egészségesbe. A szem borogtatása, mosása, vagy kezelése után alapos kézmosást kell végezni. E nélkül ne nyuljunk kilinchez, pénzhez, vagy más olyan tárgyhoz, amelyet mások is használnak. Váladékos szömi beteg külön törülközőt és külön mosdót használjon. Órizzunk attól is, hogy szemünkbe szappanos víz jusson, mert ez nemcsak csipést, hanem kötőhártyagyulladását is okoz.

Egészes ember sokkal könnyebben frizheti meg szemének épségét. Egészséges táplálkozás, sport, testgyakorlat, friss levegő, jó világítás a szem egészségének megtartása szempontjából mind rendkívül fontos. Vércse, gyenge testalkatú, vitamínszegény táplálékra élő emberek szeme könnyebben betegszik meg.

Nedves, sötét lakás.

A lakóhelyiségekben való zsufoltóság, a célszerűen táplálkozás elősegíti a szembetegségek keletkezését. Nagy városok szegényebb lakói ilyen szempontból nagyon kedvezőtlen körülmények között élnek. Ezek gyermekei között feltűnően sok az úgynevezett óvvaros szemgyulladás.

Dohány és alkohol élvezetével való visszaélés látóidegygyulladását és látásromlást, sőt vaktságot is okozhat. Az e léren való mérteklétség a szembetegségek megelőzésére is alkalmas. Reumás betegségek is átterjedhetnek a szemre, ami idejében végezni alapos kezeléssel megelőzhető. Ismeretes, hogy

egyes szembajok öröklődnek

Ezek megelőzésében nagy jelentőséget a házasság előtti orvosi vizsgálat. A szembetegségek egy része az orr és melléküregek megbetegedéseiből keletkezik. E szervek gyógyítása a szembetegségek megelőzését is szolgálja.

Az iskolás gyermekek szemét állandóan ellenőrzik az iskolai orvosok. A fertőző szembetegségekben szenvedőket az orvos az iskola látogatójától eltűntja és kezelésben részesíti.

Ha a gyermeknek szemüvegre van szüksége,

egy előírja, hogy milyen legyen a szemüveg. Általában sem gyermek, se pedig felnőtt sohase vásároljon szemüveget orvosi rendelés nélkül.

Az írásnál, olvasásnál és kézimunkánál ügyelni kell a helyes testtartásra. Az olvasmányt nem szabad sem túlközel, sem pedig túltávol tartani. A helyes olvasási távolság 33 centiméter. Az ablaknál, vagy mesterséges világításnál a fény baloldaltól essék az író, vagy munkaszálla.

Ha a gyermek túlságosan közelről olvas, az rendszerint rossz szokás. De az is lehet, hogy szemének valamilyen fénytörési hibája van. Ilyen esetekben, valamint kancsalitásnál is, mindig szakorvoshoz kell fordulni.

A szem teljesítő képességével való visszaélés és a szem célszerűen használata a közel-látóság kifejlődését elősegíti és a meglévő közel-látást fokoztatja.

A hosszas írásnál, olvasásnál, kézi-



Ajándék

Írta: NAGY LAJOS

Azt nem mondhatnám, hogy valami jól élek. De az is igaz, hogy erőnyem a szorgajom. Abból élek, szegényesen, ami úgy csurran vagy csöppen. Persze, megesk néha, hogy se nem csurran, se nem csöppen. Újévre is ilyen csapadéknélküli napok zuhantak a nyakamba.

Visszont van egy nagybátyám, vidéken él, akinek van kétezer holdja, van pénze, meggyása. Nem akartam, hogy az újév pénztelenül kapjon el, mert, ugyebár, akkor egész esztendőben nem lesz pénzem, irtam hát neki egy szivrepesztő levelet. Elpanaszoltam minden bajomat. Nincs lakásom s a kapu ajatt, ahol alszom, kikapcsolták a villanyt. Lejárt a kenyerm s nem tudom megújítani. A talpam bőre kilyukadt s a lucok befolyik a testembe. A lélekzevőti nyugtát sem tudom már két hónapja beváltani. Az óráim meghűjt s azóta olyan gyorsan jár, hogy óránként háromszor fordul a nagymutatója.

A levél végén kértem tőle egy kis pénzt, vajat, kolbászt, sonkát, gyümölcsöt, bort, szalonát aranyórárt s régi könyveket olvasni. A levelet ajánlvá küldtem, hogy a bácsi le ne tagadhassa s vártam a hájást. Öszitén szólvá, nem valami túlságosan vetett fel a remény. Mert nagybátyám gazdag ember ugyan, kedélyes ember, egészséges ember, jóképű ember, de — hogyan is fejezzem ki magam? — olyan ember, hogy amikor a városban időzik, naponta kimegy a térre s ha valaki morzsát hint a galamboknak, ő elüzi őket, hogy ne ehessenek. Ami reménykém mégis piszlákkolt, az abból a tényből piszlákkolt, hogy én nem vagyok galamb.

Negyednap, éppen december 31-én, megjött a csomag. Lám, milyen gyanakvó, milyen rosszánáj a szegényember! Hiszen jóember a nagybácsi, a galambokkal is csak viccel.

A csomag úriási volt, egy nagy láda. Pénzesutalvány külön nem érkezett, ez baj, de amilyen fukar ez a derék nagybácsi, biztos, hogy a pénzt is a csomag-

ban küldi, így véltem, hogy olcsóbb legyen a portó.

Nekilátok a nagy, erős, vesztett le-szögezett ládának, hogy kibontsam. Hatalmas konyhakést kellett előbb szereznem az egyik szomszédomból, feszítővasat, meg haragot a házmestertől, hogy a sűrű bevert szögeket kihúzgáljam. Beleizzadtam, amíg annyival elkészültem, hogy a fődél deszkáit lefeszítettem. No, de mit láttam akkor? Vastag zsákszövegre volt a láda egész tartalma bepakolva s a zsákszövet spárgával sűrű öltésekkel bevarrva. Felvagdostam az öltéseket. Rongyokkal bebugyolált második láda következett. Biztosan a pénz miatt, hogy föl ne bonthassák a postán, mert azért büntetés jár! Újra fészegés, szöghúzás, tördelés, egész a végkimerülésig, több mint egy óra át, belül megint egy csomag. Ebben skatulya, számtalan peccéttel lepecsételve. Peccéttördelés, fészegetés, tető leemelése: újabb csomag. Skatulya, kis láda, megint csomag. Csomagban, csomag. Ez a csomag már akkora volt, mint egy nagyobbfejű alma. Tehát csak pénz küldött az öreg. Nem baj, az is jó, illetve csak az a jó.

Bontogatom lázasan, fáradtan, végkimerülten az almanagságu csomagot. Lehántom, hogy így mondjam, a héját, belül: csomag. Hántom, szaggatom, tépem, pucolom tovább, egy kicsi csomag. Pici csomag, apró csomag, miniatűr csomag. Egyik spárgával, másik pamuttal, a harmadik cernával iszonyuan átkötve. Nem lehet más, mint egy öszgyömő-szél ezres.

Hántok, bontok, kaparok, nyirok, te-regetek, habcsenyi is bog, borsósenyi kis gömb. Itt, végesszakad a végtelen sorozatnak. Egy kis finom papírszelt volt öszgyömőlytve. Kibontom, elsimitom, ez volt ráirva:

„Ha emyit dolgoznál minden nap, őcsém, akkor meg is üdnél élni! Szerető nagybátyád, János.”

A Frankfurter Zeitung megszűnése

Néhány sorban már beszámoltunk a „Frankfurter Zeitung” című lap megszűnéséről. Ezzel kapcsolatban a Nemzetközi Sajtótudósító a következőket jelent Frankfurtból:

A Frankfurter Zeitung kiadó-társasága kogyulást tartott, amelyen elhatározták a lap további megjelentetésének megszüntetését. A határozat értelmében a Frankfurter Zeitung, Németország egyik legtekintélyesebb és legregióbb lapja, rövidesen végleg megszűnik.

A Frankfurter Zeitung-ot 1865-ben Leopold Sonnemann alapította, mint demokratikus kereskedelmi és pénzügyi újságot. Bismarck és II. Vilmos császár idejében a lap liberális irányt vett. A weimari Németország idejében az újság igen nagy befolyást gyakorolt az ország baloldali közvéleményére és képviselői kifelé a nemzetközileg érdekl, német bank- és tőzsdéi köröket. A nagy frankfurti bankárok, köztük a Rothschild-é, támogatta a Frankfurter Zeitung-ot egészen a nemzeti szocializmus uraiomra jutásáig. 1931-ban azután a lap alkalmatlankodott a nemzeti szocializmus által meghatározott irányelvekhez. Az újság megszűnése állítólag a régebbi idő óta folyamathán lévő nemzeti újságösszevonásokkal és lapbeszüntetésekkel van összefüggésben.

Rudolf Kircher, a Frankfurter Zeitung ezidei főszerkesztője, aki különösen publicisztikai munkásságot fejtett ki, a jövőben egy nagy politikai hetilap vezető munkatársa lesz. A szerkesztőség tagjainak nagy része a Völkischer Beobachter-hez szerződött munkatárának.

— Elfogott templomi tolvajná. (Saj tud.)

A sibiui-nagyszabeni római katolikus plébánia-templomban az utóbbi időben egymásután elloptak több értékeseb oltárterítőt, és a tolvajnak mindenhol nyoma veszett. A katolikus nőegylet tagjai erre elhatározták, hogy felváltva, egész napon át a templomban őrséget tartanak és olyan helyen rejtőznek el, ahol a tolvaj nem veheti őket észre. Ennek meg is volt az eredménye, mert már az őrség második napjának délutánján, amikor a templom látszólag üres volt, észrevették, hogy egy nő a főoltár-uk sűrűn és lelemeli onnan a selyemből készült himzett oltárterítőt. Mielőtt a tolvajná a kosarába rejtett terítővel elhagyta volna a templomot, az őrséget teljesítő asszonyok eléje toppantak és a rendőrségre kísérték. Ott híderült, hogy az illető Pop Valeria húmedaral-vajdahunyadi asszony. Letartóztaták.

Rádió

AUGUSZTUS 23, HÉTFŐ

BUCURESTI: 6.55—8 Hírek, 8.55 zene. 12.45 Hírek. 13. Bajtársi óra. 13.50 Hírek német nyelven. 14 Hírek. 14.15 Közlemények. 14.30 Sebesültek szórakoztató műsora. 15.30 Könyvi zenei műsor. 15.40 Káronk üzennek. 16.40 Hírek orosz nyelven. 17 Hangverseny. 18 A diákélet krónikája. 19 Hírek német nyelven. 19.15 Előadás. 19.40 Közlemények. 19.45 Hírek. 20 Zenekari hangverseny. 21.40 Előadás. 22 Hírek, sportesemények. 22.20 Szórakoztató zene.

RADIO MOLDOVA: 12 Időszertű előadás. 13 Könyvi zene. 13.30 Hírek. 13.45 zene. 14.15 Román népének és népzene. 19 Moldovai krónika. 19.45 Hangverseny. 21 Hírek. 22 10 Könyvi zene.

BUDAPEST I: 6.40 Zene, torna, hírek, zene. 10 Hírek. 10.15 Hanglemezek. 11.15 Zenekar. 11.40 Előadás. 12.10 Déli zene. 12.40 Hírek. 14 Zenekar. 14.30 Hírek. 15 Hanglemezek. 15.30 Előadás. 16.20 Hírek németül, románul, szlovákul, oroszul, szerbül, magyarul. 17 Zenekari hangverseny. 17.30 Hanglemezek. 18 Zenei előadás. 18.30 Hanglemezek. 18.50 Hírek. 19 Elfelejtett régi zeneművek. 19.15 Közlemények. 20 Táncezen. 21 Előadás. 21.20 Hanglemezek. 21.40 Hírek. 22.10 Hanglemezek. 23.45 Hírek.

BUDAPEST II: 16.15 Hanglemezek. 17 Kessai közvédeés. 19 Előadás. 19.40 Hanglemezek. 21 Hírek.

FORUM-MOZI, ARAD

16.vesztelő 2-10
Előadások 8, 5, 7 óra 1-kor.

Ma. Egy exotikus vidéken lepergő, bájos szerelmi történet

ALDEBARAN, A SIVATAG CSILLAGA

Gino Cervi, Eva Mattagliati, Elisa Cegani. 75. sz. hirdető

— Pótenkor az aradi kórházaknak, iskolai internátusoknak, étkezőknek. Az aradi városi ellátásügyi hivatal felszólítja az aradi kórházakat és szanatóriumokat, iskolai internátusokat, étkezőket, sfb., hogy a gyümölcs elvadására engedélyezett pótenkor-adagjuk átvételére szükséges cukorutalványért három napon belül jelentkezzenek a városi ellátásügyi hivatalban. A cukrot a szelvény átvételétől számított öt napon belül kell kiváltani a Romcolind lerakatjól.

munkánál a szem elfárad, azért

a szemet pihentetni is kell

Igen jó pihentető a néhány perces távolbatekintés. Naphosszat tartó munka után sokszor úgy érezzük, hogy szemhéjunk nehezedik és csak nagy igyekezettel tudjuk szemünket nyitva tartani. Ha ilyenkor erőszakoljuk az ébrenmaradást, úgy a szemem kellemetlen égést, nyomást; érzünk és a szem kivörösödik. A túl hosszú ébrenléti kövegetében a szem a szokottnál jobban kifárad.

A nappali természetes világosság nem árthat a szemnek. A napfény azonban ne süssön olvasmányunkra, vagy munkánkra. Az újszilotté, vödeni kell, nehogy a napfény szemébe süssön. Bizonyos munkánál védőszemüveget kell használni a túlerős fény ellen, de csakis orvosi ren-

deletre.
A legjobb világítás a napfény. Mind munkahelyünkön, mind pedig otthonunkban
a sötétség beálltával
törekedjünk kielégítő fényű világításra. Ügyeljünk gyermekeink játékaikra. Ne legyenek a játékok olyanok, hogy könnyen megsérthessék a szemet. Elés hegyes játékok kerülni kell. Tartjuk meg a közmonást, hogy „kés, villa, olló, gyermek kezébe nem való.”
Es ne feledjünk el egyet. Ne akkor rohanjunk a szemorvoshoz, amikor már szemünk gyenge, rossz, beteg. Évente vizsgáltsunk meg a szemünkre, legálább egyszer még akkor is, ha azt hisszük, hogy annak nincs semmi baja.

MIRALYREGYI GEZA dr.

Apróhirdetések

FÜRDŐBERENDEZÉS. jégszekrény, bor- és sörkímélő-asztal, mákdaráló, tizedesmérleg, villanyesillár eladó. Kossikné, Arad, Teleion-utca 3. Szerbtemplomnál. (206)

A DÉLI HIRLAP tímoarai kiadóhivatala **Freidorfra** keres lapkézbesítőt.

SZOBALÉANYT, szakácsnőt azonnal alkalmaznak. Arad, Regele Ferdinand-körút 43. (1659)

ERŐS HÁLÓSZOBA. nem korszerű és vizhatlan rövid férfi-kabát eladó. Arad, Cuză Voda-utca 54. (1665)

SZEPESY-féle mély gyermekkosci, teljesen jó állapotban lévő, eladó. Arad, Ghica Voda-utca 9. (1637)

Elloptak egy 5 lóerős A. Tartler gyártmányú 1180 számú 220 280 volt erős-égű

elektro-motort

és egy 27 méter B. F. kábelt 3 drb. piros, fekete és szürke színben. Ha eladása kinalják, kötséguinkre azonnali érte-felést kérünk, Brasov, Iosif Wengitzky, Str. Octavian Goga Nr. 72, Teleion Brasov 30-14 címre.

BOY-VÁLLALAT alkalmaz azonnal kifizető, komolyabb embert, kerékpárral rendelkezők előnyben. Ugyanott nyugdíjas vasutat alkalmaznak szabad- vagy 75%-os jegy-kedvezményvel, aki a cég érdekében utazzék. Doctor Vasile, Arad, Alexandri-utca 5. (Graul-cég.) (1642)

SZALAGSZÓVÓ-MESTERT alkalmazunk „Fermoar”, Arad, Penes Cureanul-u. 4. (1643)

MINDENEST, vagy főzőnőt, megbízható, becsületest azonnal alkalmaznak. Dr. Aldeanu, Arad, Regina Maria-körút 18. (1644)

MOTORKERÉKPÁR eladó 350 cm³. Arad, Marasesti-utca 43. (1645)

SZÜRKE, indiai breitschwanz-bunda és átmeneti tiszta gyapjúkabát 15-16 éves fiának való, eladó. Arad, C. Hodou-utca 10. (1646)

UJ, VILLASZERŰ ház vasut mellett eladó. Arad, Randunicii-utca 9. (1647)

NŐI BARNÁ BAKANCS, 38-as, egészen új eladó. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (1661)

KORSZERŰ mély gyermekkosci, kitűnő állapotú, eladó. Arad, Miron Cristea-tér 1 szám, kapusnál. (1662)

TENDES bejárónőt felfogadnak. Arad, R. Velicui-utca 10 szám. (1663)

NYUGDÍJAS elhelyezkednék kellemes, vidéki magános otthonban mint családtag. Választ: Jakabffy István, Arad, Bratianu-utca 9 címre. (1664)

ÖSSZECSUKHATÓ ping-pong-asztalt veszek. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4, „Sürgős” jellegére. (1666)

FORD-kocsi, 929-es típus, nyitott. 4 jó gumival, a motor jó állapotban van, 150.000 lejért eladó. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (1667)

ANGORA nyultenyészet elköltözés miatt sürgősen eladó. Arad, Aurel Vlaicu-ut 213. (1668)

ANGORA-nyulak, fajtiszta eladók. Arad-Bujac, Ghiocellor-u. 33. szám. (1623)

1x2.10 méteres tömör ajtó ácstokkal, 15 cm-es falba, fehérre festve, új állapotban, valamint gyermek-járóka eladó. Arad, Ciogogariu-utca 14. szám. (1527)

ZERDIK szuper-rádió eladó. Arad, Domna Balasa-u. 169. (5302)

ELADÓ 30 Hp Vallis traktor kifogástalan állapotban. Cim: Kőműves Károly, Perégu-mic-Kispereg. (215)

SZABÉ-ÜZLET berendezése eladó. Arad, Vasile Goldis-utca 2. (1673)

Limisoarai éemesvári CORSO-MOZI előadások 3, 5, 7, 9-kor TELEFON: 38-95

Megelevenedik és tovább éli a regény képiáztatát

A hóditó -ban „a regényhős” **Amedeo Nazzari** és **Conc** „Montenegro”.

MAGÁNOS, 50-éves özvegy ember háza rendbentartására keres szerény igényű magános nőt. Leveleket „50 éves” jellegére Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (1669)

ISKOLÁS gyermekek kísérését vállalom Mocioni- és Matei Corvin-útvonalon. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (1670)

MINDENES gazdasszonyt alkalmaznak szeptember 1-re Aradhoz közeli kisebb falusi gazdaságba. Ajánlatokat „Kat. plébánia” jellegére Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (1971)

ÜGYES cukrászsegédet alkalmaznak. Boian-cukrászda, Arad, Berthelot-utca 4. (1672)

MINDENES főzőnőt alkalmaznak. Boian-cukrászda, Arad, Berthelot-utca 4. (1674)

KIFUTÓFIUT felfogadok. Butariu-cég, Arad, Marasesti-utca 12. (1675)

KÉT- vagy háromszobás lakást, fürdőszobával és konyhával keresek. Ajánlatokat Arad, Corso-mozgó mellett, a kézimunka-üzletbe kérek. Dr. Somogyi Gyuláné. (1677)

KÖZVETLEN a zárda mellett egy, esetleg két iskolásleányturi ellátását vállalom. Timisoara IV., Ion Ghica-u. 4. II. em., 5. (6523)

HÁZI LIBAZSIR, nagyobb mennyiség, eladó. Timisoara IV., Ion Ghica-u. 4. II. em., 5. (6524)

TIMISOARAN. a prolistrandon, vasárnap valaki tévedésből elvitt egy pár női cipőt. Az illetőt kérjük, minthogy ismerik, a cipőt, kellemetlenségek elkerülése végett, hozza vissza. (6534)

JÓL FŐZŐ mindenest felfogadnak jó fizetéssel. Timisoara. Carol-körút 7, I. em., 7. (6511)

ELADÓ jó állapotban lévő, szürke férfiruha, 42-es szandálcipő, gyermekágy. be-téttel. Timisoara IV., Vacarescu-u. 21. (6529)

KIFOGÁSTALAN bálás-kötőnőt felfogadnak. Timisoara IV., Vacarescu-u. 37. (6530)

KÜLÖNBEJÁRATU tiszta szoba kiadó. Timisoara IV., Bulev. Carol 22. ap. 13. (6517)

A R O KERT ARAD Tel. 24 45

Ma az évad legértekesebb filmje a bájos Laura Solari val

G. P. U.

Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor a kertben. Vasárnap délelőtt 11.20-kor **matiné**.

KONYHÁT, esetleg szótályn, bérelnének szeptember elsejére, földszinten vagy első emeleten, esetleg melcsintén, csak a Belvárosban vagy annak közelében, villamos mentén. Ajánlatokat „Délelőtt” jellegére a tímoarai kiadóba kérek. (6521)

HAZIVARRÓNÓ ajánkozik. Modell-szabás, átalakítások. Csak levelezőlapal. Ceman, Timisoara IV., Popovici Barceanu-u. 23. (6519)

2 LEPEDŐ, bérelnék, egyszer használt, eladó. Timisoara I., Eugen de Savoya-u. 20. 4. ajtó. (6520)

CIPESZ-munkásokat felfogadunk állandó export-munkára. „Corecta” cipőüzem, Timisoara II., Dorobantilor-u. 30. (6518)

EGY fejős kecske és 1 darab cinpléből készült fürdőkád eladó. Megtekinthető vasárnap egész nap. Timisoara III., Str. Dr. Ioan Sárbu-u. 10. (6515)

MEGBIZHATÓ mindenest szakácsnőt bizonyítványokkal, jó fizetéssel felfogadunk. Timisoara IV., Vacarescu-u. 34. Jelentkezés 8-10-ig és délután 2-4 között. (6514)

U* ANIA filmszínház Arad. Kellem s hívős terem. Tel.: 12-32

Ma. A francia filmbar „határköve” Megrázó epizód a legnagyobb művészi összefüggésben: Fernand Gravey, Micheline Pressle

Az elveszett paradicsom (Paradis Perdu)

Híradó.

JOB házaspárt házmesternek felfogadnak. Dogariuné, Timisoara I., Carmenó Sylva-körút 34. (6540)

FERFIÖLTÖNY, bakancs, futószőnyeg, 2 paplan, damaszából készült asztalterítő, függönyök, ágyszerítők, mind kifogástalan állapotban lévő, eladók. Timisoara IV., Fröbl-u. 33. II. em., 25. (4291)

ELADÓ Barackán (Arad-megye). ház, jó forgalmu kocsa és üzlethelyiség. Érdeklődni: Rancu Vasile, Lipova, Regele Ferdinand-utca 43. (4290)

FORGALMAS helyen lévő, jómenő mechanika és lakatosműhely villanypal hajtott gépekkel, anyaggal, négy tanonccal, új esztergappal és hegesztővel, üzlettel, teljes berendezéssel betegség miatt eladó. Cim: Mechanica de precizie și motoare, Lipova, Regele Ferdinand-utca 32. (4289)

KIADÓK vagy eladók famegmunkáló gépek, szalagfűrés, kombinált abricher és áteresztő transmisszió. Timisoara II., Ispirescu-u. 21, 2. ajtó. Távbeszélő 37-26. (6513)

JÓL FŐZŐ mindenest, lehet bejárónő is, jó bizonyítvánnyal bírót, felfogadnak azonnal vagy szeptember 1-re, kéttágu családhoz. Jelentkezni 11-1-ig, valamint 5-6 között. Timisoara IV., Berthelot-körút 14, Aneta kalapüzlet. (6475)

GYERMEKKOCSI, krémszínű, mély, redőnyös, eladó. Megtekinthető: Timisoara I., Eugen de Savoya-u. 18, a papírüzletben. (6543)

FALATOZÓ (bodega), jólmenő, forgalmas helyen főútvonalon fekvő, katonai összpontosítás miatt; sürgősen eladó. Cim a tímoarai kiadóhivatalban. (6532)

DIÁKOT, alsót, teljes ellátásra vállalt keresetnyel, magyar szülőhelyettes uric család. Timisoara, III., Spl. Tudor Vladimirescu 7, első emelet. (6434)

DIVATOS, mély gyermekkosci olcsón eladó. Timisoara II., Dorobantilor-u. 32. (6522)

ELEGANSAN butorozott szoba fürdőszobahasználattal az Erzsébetváros csendes, levegős részében, egyedülálló uriembernek kiadó. Ajánlatokat „Napos” jellegére a tímoarai kiadóhivatalba kérek. Ugyanott egy szuper-rádió, jégszekrény és süllyszéthető varrógép eladó. (5312)

ALKALMI vétel. Konyha-asztalnak alkalmas cselédágy, íróasztal, kis ebédlő-asztal, tonet-székek, függönytartó, cink fürdőkád, zsir-bőrdörök, duplaajtós jégszekrény kerámia burkolattal, kitűnő állapot, gyalupad, madonna-kép, jutányos áron eladók. Timisoara III., Ion Vasilu. 22. (6512)

GYERMEKKISASSZONYT, lehetőleg németül beszélőt keresnek vidékre 3- és 6-éves gyermek mellé. Ajánlatokat iskolai végzettség, előbbi működési hely és fizetési igények megjelölésével Farmacia Szilvássy, Criseni-Cálan, Jud. Hunedoara címre küldjenek. (4287)

KEREKPÁRKÖPENY és belső gumi eladó. Timisoara II., Badea Cartan-tér 8, 2. ajtó. (6543)

BEJARONÓ állást keres délutánig. Ugyanott eladó vadonatúj 12-személyes asztalterítő székendők (szalvéták) nélkül. Timisoara IV., Carol-körút 20, 11. ajtó. (6533)

VENNEK egy-sütős vaskályhát. Timisoara II., Simion Barnutiu-u. 76, a háztulajdonosnál. (6510)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba, fürdőszoba-használattal, 1 vagy 2 személynek szeptember 1-re kiadó. Timisoara II., E. Teodoroiu-u. 13, I. em., 12. (6508)

KÉT DARAB sötétkék, fehérmintás selyemruha eladó. Timisoara I., Lonovici-u. 5, III. em., 15. (6509)

KIADÓ egyszobás, korszerű lakás fratselini villamos-megállónál, szeptember 1-re. Ajánlatokat a tímoarai kiadóba „Százak lakás” jellegére kérek. (6506)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba, fürdőszoba-használattal, 1 vagy 2 személynek szeptember 1-re kiadó. Timisoara II., 3 August-u. 11, 13. ajtó. (6505)

FŐZNI TUDÓ, idősebb bejárónőt azonnali belépésre felfogad Huberné, Timisoara III., Mitropolitul Metianu-u. 4. (6503)

MOLNAR, középkori, 3 nyelvet beszél, csere- vagy vám-malomba állást keres azonnalra vagy szeptember 1-re. Csak állandó munkára vállalkozom. Timisoara II., Lunel-u. 8. Boldog. (6504)

KERESEK mindenest szakácsnőt két személyhez, lehet családdal is. Flora, Blaskovits-telep, P. Hasdeu-körút 21/a. (6501)

HENGERSZÉKET, 3, esetleg 4 dupla hengerral, vennék. „OLEA” olajgyár, Timisoara II., Garoafei-u. 4. Távbeszélő 40-16. (6541)

JOB HÁZBÓL való kifizetőleányt virágüzletbe felfogadunk. Cim a tímoarai kiadóban. (6430)

Mész

vagontételben olcsón eladó.

„VARNIȚA”

Peștera-Boi, Județul Hunedoara

KORSZERŰEN átalakított, mély, krémszínű gyermekkosci olcsón eladó. Timisoara II., Matasarilor-u. 36. (6397)

KÜLÖNBEJÁRATU szobát keresek. Ajánlatokat a tímoarai kiadóba „Hadmentes C. F. R. tisztviselő” jellegére kérek. (6502)

ELADÓ falatozó (bodega) lakással. Érdeklődni: „Curta”-féle szabóságban, Timisoara I., Solderer-u. 1. (6500)

FAJBAROMFI-állományom, ugymint Rhode Island, Plymouth, Rock és Peckingi kacsa eladó. Timisoara III., Odobescu-u. 12. Távbeszélő 22-03. (6537)

2 KISEBB DIÁKOT teljes ellátásra vállalom. Timisoara I., Solderer-u. 3, I. em., 7. (6531)

RADIÓT, 5-6 lámpásat, keresek. Adatnám vagy eladnám kifogástalan jó kis rádiómat 11.000 lejért. Cim: Csányiné kifőzője, Timisoara II., Stefan cel Mare-u. 35, a sörgyárral szemben. (6526)

BORBÉLYSEGÉDET felfogad **Belgrasch,** Timisoara IV., Müller Guttenbrunn-sor 23. (6525)

ELVESZETT sárga boríték, benne lakatoskönyv és más fontos irat. Megtalálójra sziveskedjék átadni Muteanu Vladimirnek, Timisoara I., Dr. N. Paulescu-u. 1 szám alatt. (Palace-ház.) (6535)

ÁLLATTENYÉSZTŐK. Burgonyaliszt gyártásánál fennmaradó tiszta, egészséges, nyers, öröjt burgonya-hulladék kg-ként 3 lejes áron átvehető. Elsőrendű takarmány disznók és tehénk részére. Tejelő tehének naponta 3-4 literrel több tejet adnak e tápláló anyag etetésével. Eladja az „AMI-

DON”-gyár Timisoara II., Penes Cureanul-sor 3. Távbeszélő 16-74. (6536)